

ARTMAN INVESTMENT
Ekspertyzy przyrodnicze
Łukasz Borek
ul. Niepodległości 44a
73-110 Stargard
analizy-przyrodnicze.pl

Ekspertyza ornitologiczno- chiropterologiczna budynku położonego w Stargardzie przy ul. Młyńskiej 10, dz. nr 136, obr. 11.

Opracował: mgr inż. Łukasz Borek

ARTMAN INVESTMENT
Ekspertyzy przyrodnicze
mgr inż. Łukasz Borek
ul. Niepodległości 44a 73-110 Stargard
NIP 854-201-481

-----Stargard – luty 2024 -----

1. Podstawa opracowania

- umowa zawarta ze Stargardzkim Towarzystwem Budownictwa Społecznego sp. z o.o. ul. A. Struga 29, 73-110 Stargard.

2. Cel i zakres opinii

Celem opracowania jest określenie stanu zasiedlenia opisywanego budynku przez chronione gatunki ptaków i nietoperzy oraz określenie możliwości wykonania remontu obiektu oraz przewidywanego wpływu prac remontowych na te zwierzęta.

3. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

4. Opis budynku:

Budynek mieszkalny dwupiętrowy – wolnostojąca kamienica z użytkowym poddaszem z dachem jednospadowym krytym papą, wybudowana w technologii tradycyjnej przed 1945 rokiem, położony na dz. nr 136.

Fasady pokryte tynkiem z niewielkimi ubytkami, ściany szczytowe z cegły licowej.

Stołarka okienna i drzwiowa po remoncie. Strych częściowo o funkcji mieszkalnej, zamknięty, zabezpieczony przed dostępem ptaków i nietoperzy.

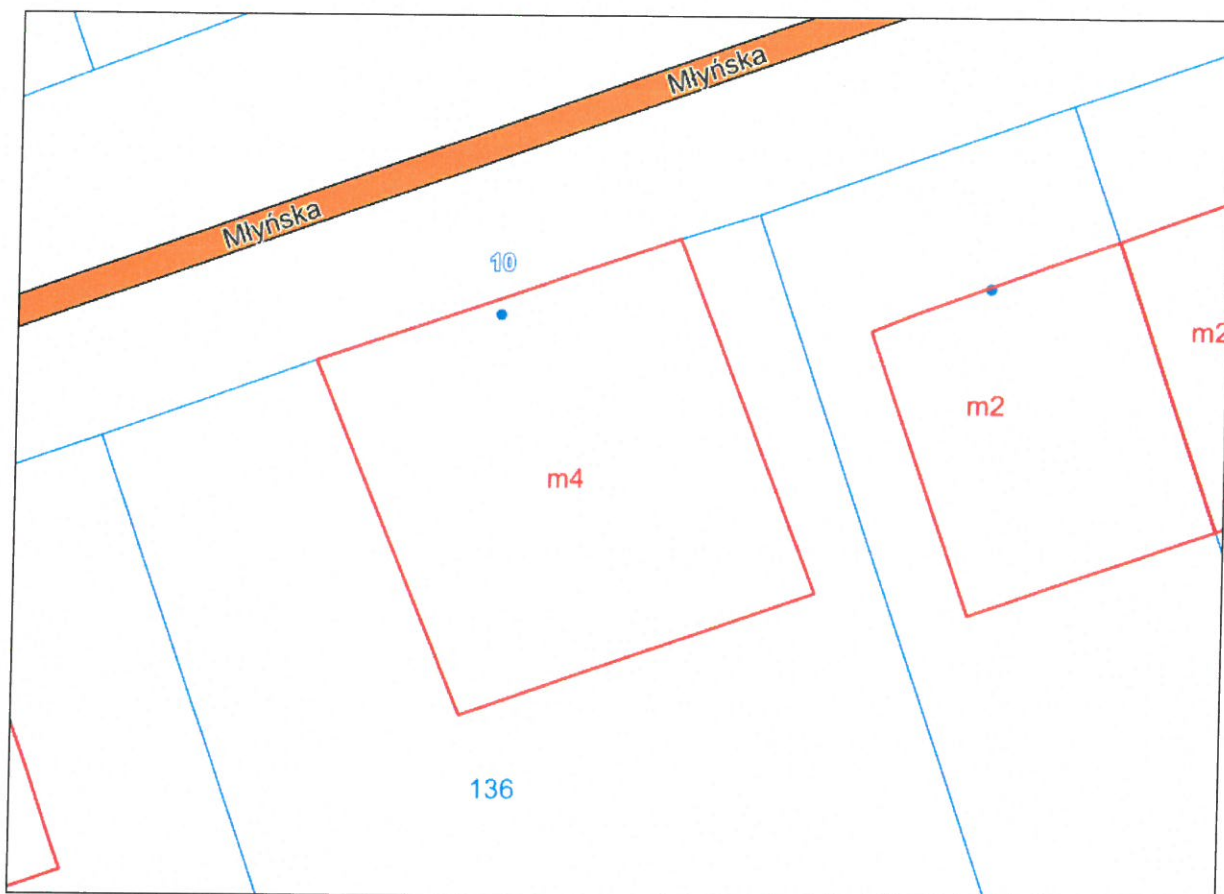
Nieruchomość zlokalizowana w obrębie dużego osiedla Stare Miasto, położona w obrębie zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej oraz w sąsiedztwie terenów parkowych.

Przedmiotem niniejszego opracowania są wszystkie fasady budynku, dach oraz klatka schodowa i strych – w związku z planowanym remontem obiektu (*ryc. 1*).

5. Metodyka

Szczegółowe oględziny budynku w dniach 31.01- 01.01.2024 r. z użyciem lornetki 10x42 mm i lunety ornitologicznej 30-70x95 mm oraz specjalistycznej kamery bezprzewodowej w celu wyszukania jakichkolwiek możliwych do zasiedlenia przez ptaki i nietoperze nisz w opisywanym budynku.

W trakcie kontroli wykonano także dokumentację fotograficzną (*fol. 1 – 9*).

Ryc.1 Położenie budynku na działce – mapa ewidencyjna.

6. Liczba stwierdzonych, potencjalnych nisz ptaków i nietoperzy

Szczegółowa kontrola opisywanego budynku wykazała istnienie 5 potencjalnych nisz zwierząt w postaci szczelin-ubytków w 2 fasadach od strony ulicy i podwórza. Na ścianie frontowej (elewacja północna) odnaleziono 1 niszę w szczelinie w murze, na fasadzie od strony podwórza (fasada południowa) zlokalizowano 4 nisze, w tym 3 szczeliny w murze i 1 w ubytku krokwi (fot. 1, 3).

Na obu ścianach szczytowych nie zanotowano obecności żadnych potencjalnych nisz chronionych gatunków kręgowców.

7. Gatunki zwierząt mogące zasiedlać przedmiotowy budynek

Ze względu na termin przeprowadzenia obserwacji, znajdujący się już poza sezonem lęgowym ptaków i poza sezonem aktywności nietoperzy, niemożliwym jest jednoznaczne stwierdzenie, które gatunki i w jakim stopniu zasiedlają przedmiotowy budynek.

Na podstawie zebranych materiałów, doświadczenia zawodowego i zasadzie

przezorności uważa się jednak bardzo prawdopodobne gniazdowanie 4 par wróbla *P. domesticus* zasiedlających wskazane nisze na fasadach: frontowej (1 gniazdo w szczelinie w murze) i tylnej (3 gniazda, 2 w szczelinach muru oraz 1 w ubytku krokwi pod okapem dachu) oraz 1 parę kopciuszka *Phoenicurus ochruros*, którego gniazdo zlokalizowano w narożniku klatki schodowej na parterze (fot. 1-9).

Pod wszystkimi wykrytymi niszami stwierdzono odchody i obecność materiału gniazdowego, poświadczające o regularnym gniazdowaniu przez ptaki.

Wróbel *P. domesticus* i kopciuszek *P. ochruros* to ptaki wybitnie synantropijne, których występowanie w naszym kraju jest ściśle związane z siedzibami ludzkimi. Kopciuszek *P. ochruros* nierzadko gniazduje także w rozmaitych elementach na terenach ruderalnych i przemysłowych, w kamieniołomach, a w górach także na skałach.

Oba ww. gatunki te korzystają z nisz w budynkach głównie w okresie lęgowym, przypadającym od kwietnia do lipca (sierpnia), choć w przypadku wróbla często notowane są także nisze noclegowe wykorzystywane w ciągu całego roku.

W ostatnich latach obserwuje się wyraźny spadek liczebności wróbla spowodowany między innymi przez prowadzone powszechnie prace termomodernizacyjne i remontowe budynków.

Kopciuszek jest pospolitym ptakiem lęgowym w Polsce i miejscami wykazuje nawet wzrostowy trend liczebności, związany przypuszczalnie z postępującym wzrostem osadnictwa.

Wymieniony wyżej taksony należą do gatunków podlegających ścisłej ochronie gatunkowej, a także wprowadzony został zakaz niszczenia ich siedlisk i ostoi (*Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*).

Nie stwierdzono śladów obecności nisz nietoperzy *Chiroptera sp.* w żadnej z opisywanych nisz w badanym obiekcie.

8. Harmonogram remontu

Wszelkie planowane działania remontowe związane z remontem obiektu powinny mieć miejsce najlepiej w okresie pozalęgowym ptaków, tj. między 16 października a końcem lutego danego roku.

Remonty w okresie lęgowym (ze względów technologicznych prace takie prowadzi się w okresie od marca do listopada) powinny wymagać odrębnego traktowania i odpowiedniego zastosowania dodatkowych środków zapobiegających wcześniejszemu dostaniu się ptaków do ich nisz.

Można to częściowo osiągnąć zabezpieczając w terminie do końca lutego b.r. wszystkie 4 wskazane otwory na obu fasadach, w których zinwentaryzowano gniazda wróbla oraz miejsce (półkę) na klatce schodowej, na której znajduje się gniazdo kopciuszka trwałą i szybkoschnącą substancją (siatką zabezpieczającą lub uszczelniaczem o stałej konsystencji np. bardzo dobrze sprawdzającą się w tej roli pianką montażową).

Ze względu na możliwość utworzenia się nowych, niewykrytych nisz lęgowych, przy prowadzeniu prac remontowych proponowany jest nadzór przyrodnika, zwłaszcza przy planowaniu prac w okresie lęgowym ptaków.

Planując prace budowlane w obrębie fasad w późniejszym okresie zobowiązuje się nadzór przyrodniczy do ponownego, szczegółowego sprawdzenia budynku pod kątem występowania potencjalnych miejsc, w których mogą występować nietoperze.

Inwestor planując wykonanie prac remontowych obiektu zobowiązany jest do uzyskania zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie na zniszczenie nisz lęgowych (gniazd) oraz płoszenie i niepokojenie 4 par wróbla *P. domesticus* i 1 pary kopciuszka *P. ochruros*.

9. Proponowane działania kompensacyjne

Działania kompensacyjne związane z planowanym remontem opisywanego budynku powinny mieć na celu zachowanie dostępności potencjalnych miejsc lęgowych ptaków wraz z równoczesnym zachowaniem ich trwałości.

Planowane prace remontowe wskazanego budynku mogą spowodować utratę miejsc gniazdowych dla 4 par wróbla *P. domesticus* i 1 pary kopciuszka *P. ochruros*.

Głównym założeniem wykonywanych działań naprawczych jest przywrócenie odpowiednich i trwałych miejsc lęgowych dla ptaków.

Ze względu na brak możliwości pozostawienia jakiegokolwiek ze stwierdzonych nisz po przeprowadzonym remoncie, celem kompensacji utraconych miejsc lęgowych zaleca się zamontowanie na budynku cn. 4 szt. (lub 2 podwójne) trocinobetonowe budki typu J dla wróbla oraz 1 półotwartą budkę lęgową dla kopciuszka.

Uważa się, iż poprzez wykonanie ww. zaleceń wymóg kompensacji przyrodniczej utraconych miejsc lęgowych zostanie spełniony.

10. Podsumowanie i wnioski

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, iż w przedmiotowym budynku występuje 5 potencjalnych nisz ptaków, z których 4 znajdują się w szczelinach fasad na elewacji frontowej (4 gniazda), a 1 na półce w narożniku klatki schodowej.

Stwierdzono, że gatunkami które je zasiedlają są 4 pary wróbla *P. domesticus* i 1 para kopciuszka *P. ochruros*.

W ww. niszach ani nigdzie poza nimi nie stwierdzono śladów obecności nietoperzy *Chiroptera sp.*

Wszelkie planowane działania remontowe związane z remontem obiektu powinny mieć miejsce najlepiej w okresie pozalęgowym ptaków, tj. między 16 października a końcem lutego danego roku.

Remonty w okresie lęgowym (ze względów technologicznych prace takie prowadzi się w okresie od marca do listopada) powinny wymagać odrębnego traktowania i odpowiedniego zastosowania dodatkowych środków zapobiegających wcześniejszemu dostaniu się ptaków do ich nisz.

Inwestor planując wykonanie prac remontowych obiektu zobowiązany jest do uzyskania zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie na zniszczenie nisz lęgowych (gniazd) oraz płoszenie i niepokojenie 4 par wróbla *P. domesticus* i 1 pary kopciuszka *P. ochruros*.

Planowane prace remontowe wskazanego budynku mogą spowodować utratę miejsc gniazdowych dla 4 par wróbla *P. domesticus* i 1 pary kopciuszka *P. ochruros*.

W ramach działań kompensacyjnych zaleca się zamontowanie na budynku cn. 4 szt. (lub 2 podwójne) trocinobetonowe budki typu J dla wróbla oraz 1 półotwartą budkę lęgową dla kopciuszka.

Wykonał:
Mgr inż. Łukasz Borek

ARTMAN INVESTMENTS
Eksperci przyłączni
mgr inż. Łukasz Borek
ul. Niepodległości 44A, 73-110 Stargard
NIP 664-201-46-17

Dokumentacja fotograficzna:

Fot. 1 Widok ściany frontowej budynku z zaznaczoną na czerwono stwierdzoną niszą gniazdową wróbla.

Fot. 2 Nisza gniazdowa wróbla w szczelinie na ścianie frontowej.

Fot. 3 Widok ściany tylnej budynku z zaznaczonymi na czerwono stwierdzonymi niszami gniazdowymi wróbla i zaznaczoną zieloną strzałką lokalizację gniazda kopciuszka na klatce schodowej.

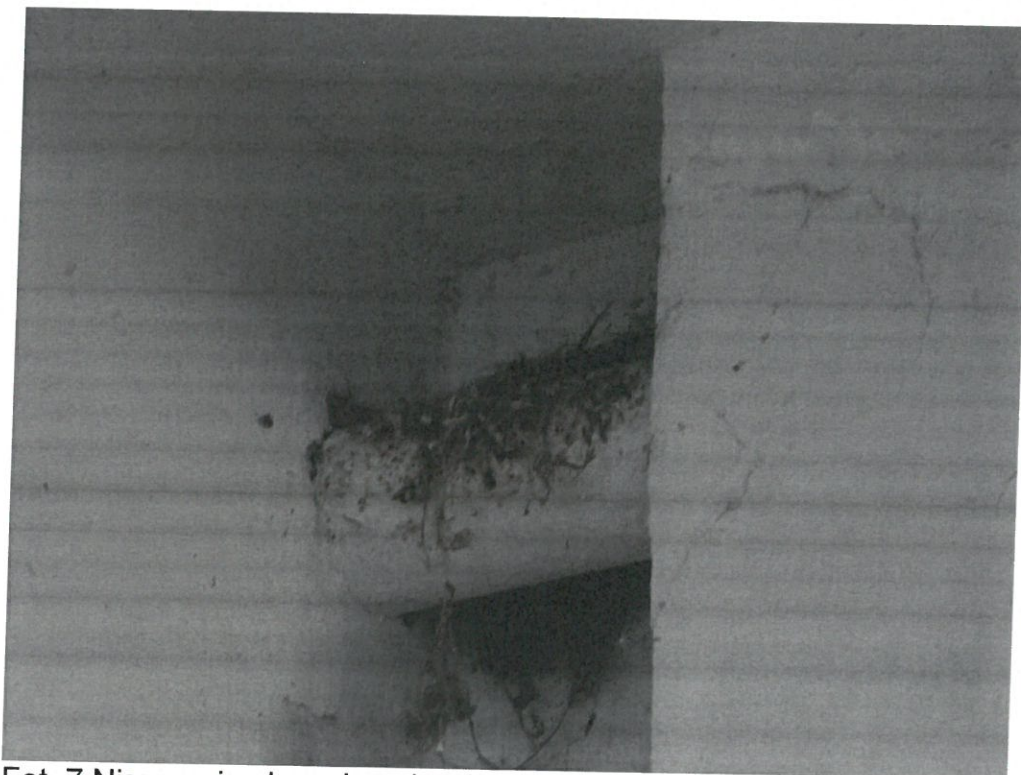
Fot. 4 Nisza gniazdowa wróbla w szczelinie na ścianie tylnej.

Fot. 5 Nisza gniazdowa wróbla w szczelinie na ścianie tylnej.

Fot. 6 Nisza gniazdowa wróbla w szczelinie na ścianie tylnej.

Fot. 7 Nisza gniazdowa kopciuszka w narożniku klatki schodowej.

Fot. 8 Ściana szczytowa wschodnia – brak nisz jakichkolwiek chronionych gatunków.

Fot. 9 Ściana szczytowa zachodnia – brak nisz jakichkolwiek chronionych gatunków.